

کیفیت شیوه های آموزشی معلمان: روایی درونی و کاربرد های یک پرسشنامه

خود ارزیابی جدید

چکیده :

این تحقیق به بررسی شیوه های آموزشی معلمان در مدارس ابتدایی و مهد کودک می پردازد. معلمان بایستی از فرایند های آموزشی - یادگیری موثر اطمینان حاصل کنند و در عین حال از فضای مثبت مدرسه در سایه یک مدیریت خوب کلاسی پشتیبانی کنند. ابزار های خود ارزیابی می توانند به معلمان در تأمل بر روی شیوه های آموزشی خود و بهبود مهارت های حرفه ای کمک کنند. هدف این مطالعه به شرح زیر است: ۱- تحلیل روایی درونی یک ابزار خود ارزیای جدید موسوم پرسشنامه شیوه های آموزشی معلمان (TEP-Q) و ۲- بررسی کاربرد احتمالی این ابزار در آموزش معلمان قبل از خدمت. این نمونه متشكل از 307 معلم قبل از خدمت شمال، مرکز و جنوب ایتالیا می باشد. نتایج سه تحلیل عامل محور اصلی با چرخش پروماکس، ساختار دو عاملی را برای زمینه های سازمان دهی کلاس و ارتباطات و ساختار یک عاملی برای ارتباط نشان داد. تفاوت های معنی دار برای نوع مدرسه، نوع معلم و سال های آموزش مشاهده شد. در رابطه با هدف دوم، TEP-Q برای گروه های مختلف آموزش معلمان قبل از خدمت و ضمن خدمت استفاده شده و منجر به بهبود دامنه مهارت های تخصصی از طریق تأمل مشترک بر روی شیوه های آموزشی شد.

کلمات کلیدی: شیوه های آموزشی، پرسشنامه خود ارزیابی، مدیریت کلاس، آموزش معلمان قبل از خدمت

-۱ مقدمه

چندین دهه تحقیق بر روی رشد اجتماعی-عاطفی کودک را می توان برای ارتقای آگاهی معلمان و شیوه های آموزشی برای بهبود توسعه این مهارت ها (1) مورد استفاده قرار داد. به طور موثر، اطلاعات زیادی وجود دارد که نشان می دهد معلمان به توسعه اجتماعی و عاطفی دانش آموزان خود کمک می کنند(2-3-4): معلمان نه تنها از طریق شیوه و مواد آموزشی خود، بلکه از طریق شیوه برقراری ارتباط با کلاس و مدیریت کلاس(5) بر دانش آموزان اثر می گذارد. برای این منظور، ابزار های خود ارزیابی می توانند به معلمان در شناسایی مسائل درون شیوه های آموزشی و اطلاع رسانی در خصوص موانع بالقوه دست یابی به یادگیری موثر و خلق فضای مثبت در

مدرسه کمک کنند. از این نظر، خود ارزیابی یک فعالیت معمول است که برای رشد حرفه‌ای و کیفیت سیستم آموزشی مناسب و مهم در نظر گرفته می‌شود(6-7-8). از این روی معلم یک جامعه دانش بنیان به عنوان یک استاد تاملی یا بازاندیشی(9) در نظر گرفته می‌شوند که بایستی یک جو کلاسی مثبت را به دلیل کیفیت شیوه‌های آموزشی، ارتقاء دهد.

چندین مطالعه به تجزیه تحلیل مدیریت کلاس پرداخته و بعد اصلی را مطرح کرده اند: ارتباطات [10] [11] [12]، سازمان دهی [13] [14] [15] و ارتباط [16] [17]. این زمینه‌ها با استفاده از روش‌های مشاهداتی بسیاری بر روی فرایند‌های تعاملی در کلاس بررسی شده اند. یکی از اولین سیستم‌های تجزیه تحلیل توسط هاگس(18) توسعه یافته است که به تجزیه تحلیل سطوح کنترل، ارایه تکلیف و پشتیبانی پرداخته است. او اظهار کرده است که یک معلم خوب دارای سطح بالایی از کنترل در کلاس است که موجب محدود شدن تکلیف و مطلوبیت فعالیت‌های پشتیبانی و حمایتی می‌شود. به منظور ارزیابی ادراک معلم از رابطه خود با کودک، یک ابزار خود گزارشی توسط پیانتا(19) توسعه یافت. از این روی، به لطف سیستم‌های طبقه‌بندی ارایه شده توسط دی لانشر (20) و فلاندرز(21)، امکان بررسی رفتار کلامی معلم در طی بحث با دانش‌آموزان و یا شرح و تفسیر محتوى وجود داشته است. اخیرا، پیانتا و همکاران(22) یک ابزاری - سیستم امتیاز دهی ارزیابی کلاس(CLASS)- را برای مشاهده و ارزیابی کلاس در مدرسه ابتدایی و کودکستان توسعه داده اند. با این وجود، ابزار‌های استانداردی برای در نظر گرفتن سه بعد مدیریت کلاس با یک رویکرد چند بعدی و برای استفاده جهت خود ارزیابی معلم وجود ندارد. به علاوه، خود ارزیابی مدرسه یک شیوه اثبات شده برای معلمان ایتالیایی نبوده و یک آموزش ویژه در مورد مهارت‌های مدیریت کلاس در طی حرفه دانشگاهی معلمان قبل از خدمت وجود ندارد.

به همین دلیل، تحقیق فعلی دو هدف را دنبال می‌کند:1- تحلیل روایی درونی یک ابزار خود ارزیابی جدید موسوم به پرسشنامه شیوه‌های آموزشی معلمان(TEP-Q) و 2- ارزیابی کاربرد احتمالی این ابزار در آموزش معلمان

-2 روش‌ها

1-2 توسعه و توصیف ابزار

TEP-Q یک پرسشنامه خود گزارشی 36 گویه ای توسعه یافته برای ارزیابی الگوهای سبک های آموزشی در مدارس ابتدایی و کودکستان می باشد. نسخه اصلی متشكل از 60 گویه بر گرفته از مرور منابع انجام شده بر روی مدیریت جو مدرسه و کلاس بود.

سه بعد شیوه های آموزشی شناسایی شده اند: ارتباط، برقراری ارتباط و سازماندهی. ارتباط (8 گویه)، راهبرد های صریح و ضمنی طراحی شده توسط معلم برای ارتقای مهارت های عاطفی و اجتماعی دانش آموزان را توصیف می کند. برقراری ارتباط (16 گویه) اشاره به استفاده موثر معلم از ارتباط کلامی، غیر کلامی و فراکلامی در طی توضیحات، سوالات و بحث ها دارد. سازمان دهی (12 گویه) نشان دهنده شیوه سازمان دهی و ساختار بندی کلس برای تسهیل یادگیری و آموزش است.

برای هر گویه، معلمان بر اساس یک مقیاس لیکرت 6 گزینه ای متغیر از 0=هرگز تا 5=همیشه پاسخ دادند. اطلاعات پیش زمینه (جنسیت، سن، نوع مدرسه) در اولین صفحه پرسشنامه، جمع اوری شدند.

2-2 شرکت کننده ها

TEP-Q به 307 معلم قبل از خدمت (که 93.5 درصد آن ها زن بودند) از شمال (N=122)، مرکز (N=127) و جنوب ایتالیا (N = 58) توزیع شد. سن شرکت کننده ها از 26 تا 64 سال (متوسط سن = 48؛ انحراف معیار 81.6) متغیر بود. 76 درصد معلمان در مدرسه ابتدایی، 24 درصد در مهد کودک کار می کردند. به علاوه، 8.39 درصد شرکت کننده ها معلم اصلی کلاس، 12.5 درصد دستیار معلم، 3.6 درصد معلم مذهبی و 2.2 درصد معلم 12 بودند. 54.7 درصد معلمان دارای مدرک دیپلم بودند و 32 درصد نیز دارای مدرک کارشناسی ارشد بودند. در نهایت 16.8 درصد معلمان دارای کمتر از 10 سال سابقه تدریس، 64 درصد دارای 11-30 سال و 19.2 درصد بوده و 30 سال آموزش را تکمیل کرده بودند.

3-2 روش

پرسشنامه ها در ژوئن 2012 به شرکت کننده ها ارسال یا تحويل داده شد. نماینده معلم اطلاعاتی را در خصوص مطالعه ارایه کرده و یک کاغذ برگ حاوی TEP-Q و یک نامه همراه را توسط گروه تحقیق به معلمان توزیع کرد. شرایط حفاظت از حریم خصوص معلمان به طور کامل رعایت شد: پرسشنامه به صورت ناشناس باقی ماند و پس از پر کردن پرسشنامه ها یک پاکت نامه برای بازگرداندن آن به پاسخگویان ارسال شد.

نتایج 3

به منظور ارزیابی ویژگی های روان سنجی مقیاس های TEP-Q، گویه ها تحت سه تحلیل عاملی محور اصلی مجزا با چرخش پروماس(23) قرار گرفتند. اولین سری از تحلیل های عاملی بر روی 60 گویه توسعه یافته برای نسخه اولیه TEP-Q انجام شد. گویه هایی که دارای بار کم تراز 0.30 یا بیش از یک عامل بودند، حذف شدند. دومین سری از تحلیل عاملی بر روی 36 گویه باقی مانده انجام شد. نتایج یک ساختار یک عاملی را برای رابطه و ساختار دو عاملی برای ارتباط و سازمان دهی نشان داد.

زمینه رابطه: آزمون اسکری مقادیر ویژه(24) یک عاملی را نشان می دهد که 32.6 درصد واریانس را توجیه می کند که متناظر با حوزه مربوط به توجه به روابط است. بار های گویه واقعی متغیر از 0.43 تا 0.69 بود (جدول 1 را ببینید). توجه به روابط اشاره به مهارت معلم در ارتقای بیان احساسات، مدیریت آموزش فردی، اجتماعی و سلامت(PHSE)، آرامش و تقویت رفتار اجتماعی مطلوب دانش آموزان دارد. ضریب القای کرونباخ برای مقیاس، 0.68 بود.

جدول 1: ساختار عاملی و داده های توصیفی زمینه رابطه

عامل 1: توجه به روابط	گویه
0.694	هنگامی که کودکان احساسات خود را بیان می کنند، من به آن ها توجه می کنم
0.683	من کودکان را تشویق می کنم تا احساسات و عواطف خود را بیان کنند
0.632	من در مورد روابط کلاسی صحبت می کند
0.554	من می دانم که چه زمانی کودکان نیاز به استراحت دارند حتی زمانی که مشخص نباشد
0.550	در طی سال تحصیلی من PSHE را تدریس می کنم
0.503	من به دنبال لحظات تعامل فردی با هر کودک هستم
0.462	کودکان در مورد مسائل شخصی خود به طور خودجوش با من صحبت می کنند
0.433	من رفتار های کمکی را تمجید و تشویق می کنم
0.68	القای کرونباخ
2.61	مقدار ویژه
32.6	درصد واریانس
4.05	میانگین
0.469	انحراف معیار

زمینه ارتباطات: آزمون اسکری مقادیر ویژه دو عامل اصلی را نشان می دهد که 30 درصد واریانس را توجیه کرده و متناظر با دو حوزه اثر بخشی و خودگردانی بود. بار های گویه واقعی در عوامل متغیر از 0.31 تا 0.59 (به جدول 2 مراجعه کنید) بودند. اثر بخشی اشاره به مهارت معلم در ارایه محتوى، حفظ توجه در کلاس و ترغیب همه دانش آموزان برای مشارکت دارد. خود گردانی نشان دهنده مهارت معلم برای مدیریت و تنظیم فرایند های ارتباطی خود و کنترل حالت های عاطفی است که مانع از ارتباطات موثر می شود. مقیاس ها قادر همبستگی می باشند($r=0.12$) و این برجسته کننده دو بعد مستقل ارتباطات است. ضریب الفای کرونباخ برای مقیاس اثر بخشی برابر با 0.66 و برای خود گردانی برابر با 0.65 بود.

زمینه سازمان دهی: تست اسکری مقادیر ویژه، دو عامل اصلی را نشان می دهد که 39 درصد واریانس را توجیه کرده و متناظر با دو حوزه روش شناسی فعال و توجه به فعالیت ها بودند. بار های گویه واقعی در عوامل متغیر از 0.41 تا 0.59 (به جدول 3 مراجعه کنید) بودند. روش شناسی های فعال، استفاده از روش های مربوط به مشارکت دانش آموزان (برای مثال پادگیری مشارکتی، بازی نقش و آموزش همسال) را توصیف می کند. توجه به فعالیت ها نشاندهنده مهارت معلم برای ارایه، دست یابی و نظرارت بر فعالیت ها در کلاس است. مقیاس های اندازه گیری دو بعد متفاوت سازمان منجر به همبستگی قابل توجهی شده است($r=0.38$). ضریب الفای کرونباخ برای مقیاس روش شناسی های فعال برابر با 0.72، در حالی که برای مقیاس توجه به فعالیت ها برابر با 0.60 بود.

به طور کلی ، مقادیر متوسط پنج مقیاس از تحلیل عاملی حاصل شد (متوسط تا بالا) که از 3.39 (انحراف معیار 0.71) در روش شناسی های فعال تا 4.14 (انحراف معیار 0.54) در توجه به فعالیت ها متغیر بود. همان طور که انتظار می رفت، معلمان از خود ارزیابی خوبی داشتند.

جدول 2: ساختار عاملی و داده های توصیفی زمینه ارتباطات

عامل 2 خودگردانی	عامل 1 اثربخشی	گویه
144.-	0.582	وقتی که یک دانش آموز عملکرد خوبی دارد، من اورا تحسین می کنم
030.-	0.461	من ایده/پاسخ کودکان را در کلاس تکرار می کنم
	0.434	

0.48-	0.426	من کودکان را به دلیل دستاوردهای شناس تحسین می کنم
0.088	0.411	من به کودکان در اصلاح نگرش خود در صورت مواجهه با ابهام کمک می کنم
0.54-	0.410	من به طور تعمدی برای کمک به برقراری ارتباط، از ایما و اشاره استفاده می کنم
0.122	0.399	قبل از هر فعالیت من دستور العمل های مفصلی را به کلاس می دهم
0.02-	0.340	هنگامی که کودکان احساسات خود را بیان می کنند، من به آن ها توجه می کنم
003/-	0.325	در طی بحث، من در مورد مسائل توضیح خلاصه ای ارایه می کنم
0.140	0.307	در طی درس، من لحن صدای خود را برای جلب توجه تنظیم می کنم
0.79	0.092	وقتی که کودکی نزدک من می آید من به او توجه می کنم
0.590	135.-	من در کلاس خونسرد و آرام هستم
0.582	0.45-	وقتی که عصبانی هستم در کلاس فریاد می زنم (معکوس)
0.486	0.43-	وقتی که کودکان در حال ابراز افکار خود هستند، سخن آن ها را قطع می کنم (معکوس)
0.418	0.141	وقتی که خسته ام، پیش بچه ها ابراز شکایت می کنم (معکوس)
0.396	0.74	من به آرامی به کودکان درس می دهم
0.360		من قبل از به پایان رسیدن سوال بچه ها به آن ها پاسخ می دهم (معکوس)
0.65	0.66	الفای کرونباخ
2.08	2.70	مقدار ویژه
13	16.9	درصد واریانس
3.91	4.12	میانگین
0.559	0.647	انحراف معیار

جدول 3: ساختار عاملی و داده های توصیفی زمینه سازمان

عامل 2 توجه به فعالیت ها	عامل 1 روش های فعال	گویه
219.-	0.888	من از بازی نقش یا فعالیت های شبیه سازی برای کلاس استفاده می کنم
145.-	0.737	در طی زمان های استراحت، من پیشنهاد می کنم تا بازی گروهی در
0.54	0.674	کلاس انجام شود
0.216	0.540	در طی فعالیت ها، من کار گروهی را سازمان دهی می کنم
	0.419	

0.197	0.409	در طی فعالیت ها، دانش آموزان را ترغیب به کمک به یک دیگر می کنم
0.260	0.18-	در طی روز، من برخی فعالیت های اختیاری را به بچه ها ارایه می کنم
0.612	0.79	در طی فعالیت ها من تبادل ایده را میان کودکان توصیه می کنم
0.609	65-.0	در طی یک فعالیت، من در کلاس حرکت می کنم تا به کودکانی که نیاز به کمک دارند کمک کنم
0.607	0.043	من فعالیت های مختلفی را برای کودکان فراهم می کنم
0.561	0.138-	در طی زمان استراحت، من روابط کودکان را نظارت می کنم
0.548	0.166	در ابتدای کلاس، در مورد شیوه و نوع کار توضیح داده می شود
0.451		من ایده های کودکان را برای برخی فعالیت ها در نظر می گیرم (پوستر ها، تکالیف)
		در طی کار گروهی، من شیوه کار کودکان را پایش می کنم
0.60	0.72	الفای کرونباخ
1.40	3.29	مقدار ویژه
11.6	27.4	درصد واریانس
4.14	3.39	میانگین
0.538	0.710	انحراف معیار

4-بحث

نتایج این مطالعه به ارزیابی خواص روان سنجی TEP-Q کمک می کند. تحلیل عاملی اکتشافی امکان بیان بهتر سه بعد مدیریت کلاسی را داده است. دو بعد مستقل ارتباطی ایجاد شد: اثر بخشی و خود گردانی. مهارت های ارتباطی معلم بر اساس استفاده موثر از ارتباطات کلامی، غیر کلامی و فراکلامی و نیز بر اساس کنترل فرایند های ارتباطی می باشند. هم چنین دو بعد همبسته سازمان دهی: روش شناسی های فعال و توجه به فعالیت ها ظهور یافته است. مشارکت کودکان به جای تنها frontal lesson و نظارت پیوسته معلمان بر فعالیت ها امکان یک سازمان دهی کلاسی موثر را می دهد. توجه به روابط یک بعد منحصر به فرد از رابطه بود: در فضا و جو مثبت مدرسه، معلم مهارت های اجتماعی عاطفی را تقویت کرده و به تعاملات کودکان توجه می کند. امتیازات متوسط در پنج مقیاس نشان دهنده خود ارزیابی مثبت معلمان به مهارت مدیریت کلاس خود آن ها است. با این وجود، لازم به ذکر است که فرایند های خود ارزیابی هنوز یک شیوه اثبات شده برای معلمان ضمن خدمت ایتالیایی نمی باشد. در طی سالیان متتمادی، کیفیت آموزش نقادانه عملکرد ها در کلاس تقویت شده

و به عنوان بخشی از توسعه حرفه ای و شیوه طبیعی معلمان مورد تشویق قرار گرفته است(25-26). یک آموزش تاملی یا بازآندیشی به معنی بررسی عملکرد و وظایف معلمان در کلاس، تفکر در مورد دلیل انجام این کارها و تفکر در مورد این است که آیا این کارها در فرایند خود مشاهده ای و خود ارزیابی موثر است یا خیر. با جمع آوری اطلاعات در مورد رخدادها در کلاس و تحلیل و ارزیابی این اطلاعات، معلم می تواند شیوه های آموزشی خود را شناسایی و کشنده کند: این می تواند منجر به تغییرات و پیشرفت هایی در آموزش و مدیریت کلاس شود(27-28). به همین دلایل، تحقیقات به دلیل نیاز به تشویق معلمان جهت بازنگری روش های آموزشی خود جهت اطمینان از این که رویکردهای ضمنی ایجاد یک جو کلاسی مثبت شده و مهارت های اجتماعی دانش آموزان را بهبود می بخشد، ظهرور یافته اند.

فعالیت های تاملی بر اساس فرایندهای خود ارزیابی نیز می توانند یک شکل سودمندی از آموزش برای معلمان قبل از خدمت باشند. معلمان ضمن خدمت با استفاده از شیوه آموزش تاملی بایستی به الگویی برای کارآموzan تبدیل شوند تا آنها را قادر به انجام کارهای مشابه در جلسات آموزشی خود کنند. برای مثال استفاده از گروه های تاملی همسال، معلمان قبل از خدمت را تشویق به، به چالش کشیدن تئوری های موجود و دیدگاه های قبلی خود در زمینه آموزش، ضمن مدل سازی یک سبک مشارکتی توسعه حرفه ای که در سرتاسر حرفه آموزشی آنها مفید است، خواهد کرد(29). از این جهت، معلمان قبل از خدمت بایستی در آموزش های ویژه در مورد مهارت های مدیریت کلاس در طی دوره دانشگاه خود شرکت کنند که در ایتالیا در برنامه درسی رسمی، گنجانده نشده است.

از این روی این مطالعه اهمیت آموزش تاملی توسط کارآموzan در طی دوره کارآموzanی می پردازد را نشان می دهد به طوری که آنها قادر باشند تا مهارت های حرفه ای خود را برای ارتقای یک جو مدرسه ای مثبت و فرایندهای آموزشی - یادگیری موثر توسعه دهند.

راهبردهای آینده بایستی روایی ساختار TEP-Q، روایی درونی را بر روی نمونه های مختلف معلمان صحبت سنجی کرده و یک فرم TEP-Q را برای بدست آوردن باورها و نظرات معلمان قبل از خدمت در مورد شیوه های آموزشی برای جهت دهی آموزش معلمان توسعه دهند.